

ΔΕΥΤΕΡΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

Η Κερύνεια

Μεγάλωσα με το σύνθημα "τα σύνορά μας είναι στην Κερύνεια". Το γράψαμε στους τοίχους, το φωνάξαμε στις διαδηλώσεις, το καρφόσαμε στις καρδιές μας. Αυτό το κτητικό "μας", ποτέ δεν μας προβλημάτισε. Θεωρείτο πάντα αυτονόητο ότι εμείς, οι Έλληνες δηλαδή, είχαμε το απόλυτο και το αποκλειστικό δικαίωμα να καθορίσουμε τα σύνορά μας, την κυριαρχία μας, την εξουσία μας. Και οι άλλοι; Οι άλλοι θα έπρεπε με κάποιον μαγικό τρόπο να εξαφανιστούν ή, στην καλύτερη περίπτωση, να αποδεχθούν τους χώρους και τους όρους που εμείς θα επιλέγαμε για τη διαβίωσή τους. Είναι γεγονός πως δεν αντιλαμβανόμασταν ότι στοιχεία όλης αυτής της λογικής περιέχονταν σε αυτό που γνωρίσαμε ως Κυπριακό πρόβλημα από το '74 και μετά.

Του Γιώργου Κασκάνη

Χωρίς ασφαλώς να παραγνωρίζεται ποσώς ο παράγοντας Τουρκία, η οποία ωστόσο βρήκε πρόσφορο έδαφος δράσης μέσα από τα δικά μας λάθη.

Τα σύνορά μας, εξακολουθούσαν να είναι στην Κερύνεια. Ακόμα κι όταν ολόκληρη η πολιτική ηγεσία αποδεχόταν, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, και διαπραγματευόταν, αυτό που αργότερα ακούσαμε να ονομάζεται "διζωνική, δικινοτική ομοσπονδία". Ο Μακάριος είχε κάνει την αρχή, ο Κυπριανού την επιβεβαίωσε, ο Βασιλείου και ο Κληρίδης τη συγκεκριμενοποίησαν και ο Παπαδόπουλος ήταν ο μόνος πρόεδρος που την υπέγραψε (Συμφωνία 8ης Ιουλίου). Σε αυτή λοιπόν τη διζωνική, δικινοτική ομοσπονδία, ποιος θα καθόριζε τα σύνορα και σε ποιον θα ανήκαν αυτά; Μεγάλο το μπέρδεμα. Τα συνθήματα, ωστόσο, καλά κρατούσαν. Κι όλοι εμείς που μεγαλώσαμε με την εντύπωση ότι, δεν μπορεί, θα βρούμε τον τρόπο να... τους ριζώσουμε στη θάλασσα, οφείλαμε να ωριμάσουμε και να επαναπροσδιοριστούμε. Είχαν άλλωστε περάσει τρεις και πλέον δεκαετίες κι όχι μόνο δεν χαράξαμε τα σύνορά μας στην Κερύνεια, αλλά βλέπαμε να υψώνονται ακόμα περισσότερο αυτά που μοίρασαν το νησί μας στα δυο.

Κι όμως. Τα σύνορά μας, είναι στην Κερύνεια. Το σύνθημα των νεανικών μας χρόνων, παραμένει πάντα ισχυρό και επίκαιρο. Κι εμείς οφείλουμε να μείνουμε πιστοί σε αυτό. Πιστοί στην προσδοκία για μια πατρίδα ενωμένη με σύνορα, τις ακτές της και μόνο. Μέσα εκεί, χωράμε όλοι. Όπως ακριβώς το περιέγραψε για πρώτη φορά τόσο τολμηρά, ο πρόεδρος Χριστόφιας: "Προσδοκούμε να επιστρέψουμε στην Κερύνεια, μιαν Κερύνεια ελεύθερη, έστω και υπό τουρκοκυπριακή διοίκηση".

Όλα τα υπόλοιπα είναι παιχνίδια εξουσίας που δεν αγγίζουν αυτούς που, ούτως ή άλλως, ποτέ δεν ενεπλάκησαν σε αυτά και ποτέ δεν επένδυσαν την επιβίωση τους σε αυτά.

Γιατί, όπως θα 'λεγε κι ο Ρασούλης, "ο έρωτας, ματάκια μου, είναι ελευθερία, κι όποιος δεν ξέρει ν' αγαπά, ζητά κυριαρχία..."

Κέντρο υποδοχής των συγγενών αγνοουμένων

Το σπίτι του πόνου

► Σ' αυτό το χώρο γίνεται η πιο οδυνηρή ανάμωση μετά από 34 ή 44 χρόνια...

Το σκηνικό είναι λιτό, σχεδόν αφαιρετικό. Ένα σαλονάκι υποδοχής κι ένα μεγάλο δωμάτιο με τραπέζια. Κι είναι να διερωτάται κανείς πώς είναι δυνατόν σ' αυτόν εδώ το χώρο να χωρέσει τόση ένταση και τόσος πόνος. Εδώ θα χυθούν πολλά δάκρυα, θα ακουστούν πολλές κραυγές και πολλά οργισμένα "γιατί", αλλά στο τέλος θα κυριεύσει ένα αίσθημα λύτρωσης, για τους συγγενείς των αγνοουμένων της Κύπρου, το οποίο στερήθηκαν για τόσα πολλά χρόνια. Πρόκειται για το κέντρο υποδοχής συγγενών των αγνοουμένων της Διερευνητικής Επιτροπής για τους Αγνοούμενους που έγινε με την οικονομική στήριξη της αμερικανικής κυβέρνησης μέσω του UNDP - Action for Cooperation and Trust to the Committee - που βρίσκεται στο χώρο του αεροδρομίου Λευκωσίας και στο οποίο οι συγγενείς των Ε/κ και Τ/κ αγνοουμένων μπορούν να βλέπουν τους αγαπημένους τους μετά την αναγνώριση των λειψάνων, για πρώτη φορά μετά την ημέρα που έχασαν τα ίχνη τους. Το γεγονός ότι φτάσαμε στο σημείο, κατά το οποίο χρειάζονται τέτοιες εγκαταστάσεις, οφείλεται στη σκληρή δουλειά και την αφοσίωση των ανθρώπων της ΔΕΑ αλλά και όλων εκείνων που εργάζονται για τη συμφιλίωση στην Κύπρο, δήλωσε ο Διευθυντής του UNDP - ACT Γιάκο Σιλιέρ, που κάνοντας αναφορά στα λόγια του Νέλσον Μαντέλα, υπογράμμισε πως "η συμφιλίωση δεν είναι κάτι που κάνεις στο τέλος μιας διαδικασίας αλλά κάτι που ξεκινά από τη στιγμή που υπάρχει αμοιβαία κατανόηση από τις ομάδες για επίλυση του προβλήματος".

Μάθημα Ιστορίας

Στο δικό του χαιρετισμό, το Τρίτο Μέλος της ΔΕΑ, Κριστόφ Ζιρόντ εξήγησε πως στις συγκεκριμένες εγκαταστάσεις οι συγγενείς έχουν την ευκαιρία να δουν τα οστά των αγαπημένων τους μετά την αναγνώριση.

"Σ' αυτό το χώρο πολλά αισθήματα θα ξεδιπλωθούν", είπε ο κ. Ζιρόντ εκφράζοντας θερμές ευχαριστίες στον Αμερικανό Πρεσβευτή για τη "γενναιοδωρία, χωρίς την οποία αυτό το κτήριο δεν θα βρισκόταν εδώ σήμερα", ενώ αναφορά έκανε και στους Βρετανούς για την επίβλεψη του έργου που βρίσκεται στη βρετανική περιοχή του αεροδρομίου.

Η Τ/κ μέλος της ΔΕΑ, Γκουλντέν Πλουμέρ Κουτούκ αναφέρθηκε στη σημασία της ανθρωπιστικής πτυχής του έργου και πρόσθεσε: "Αυτή εδώ η εγκατάσταση είναι για τις οικογένειες των Τ/κ και των Ε/κ που έρχονται να επισκεφθούν τους αγαπημένους τους μετά από 40 και 30 χρόνια".

Πρόσθεσε με την ευκαιρία αυτή πως "Τ/κ και Ε/κ έχουν πολλά πράγματα να μάθουν για την ιστορία της Κύπρου".

Το κέντρο εγκαινιάστηκε χθες στην παρουσία του ειδικού αντιπροσώπου του ΓΓ του ΟΗΕ, Μάικλ Μόλερ, του Αμερικανού πρεσβευτή Ρόναλντ Σλίκερ, των μελών και των επιστημόνων της ΔΕΑ, εκπροσώπων των πλευρών και των συγγενών των αγνοουμένων.

Τεράστια «γιατί»

Συνοψίζοντας με γλαφυρό τρόπο τις σκηνές που εκτυλίσσονται στο χώρο, ο Ε/κ, μέλος της Διερευνητικής, Ηλίας Γιωργιάδης είπε: "Οι συγγενείς θυμάνουν, εκφράζουν παράπονα, ρωτούν πάντα ένα τεράστιο 'γιατί'. Αξιώνουν την αλήθεια και όλη την αλήθεια! Κι όμως στο τέλος, εκφράζουν πάντα την ευγνωμοσύνη τους σε όσους βοήθησαν, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, για να φτάσουν τα πράγματα μέχρι εδώ. Αγκαλιάζουν και φιλούν τους επιστήμονες. Και το αισθάνονται πως το 'ευχαριστώ' που λένε, βγαίνει από την καρδιά τους. Είναι ένα μεγάλο και αυθεντικό 'ευχαριστώ'".

"Εδώ, σε αυτό το νέο χώρο, οι οικογένειες έρχονται για να μιλήσουν με τους συγγενείς και να ακούσουν από τα χείλη τους την εξήγηση μετά από μια μακρά και δύσκολη διαδικασία, που είχε ως αποτέλεσμα την αναγνώριση, για την οποία ήδη ενθαρρύνθηκαν", είπε ο κ. Γιωργιάδης, προσθέτοντας πως στη συνέχεια οι συγγενείς θα περάσουν στο διπλανό δωμάτιο "όπου θα συναντήσουν μετά από 44 ή 34 χρόνια, τα οστά του αγαπημένου τους, του ανθρώπου, του οποίου η βίαιη εξαφάνιση καθόρισε τη ζωή τους, σε κάθε βήμα, όλα αυτά τα χρόνια".

"Εμείς, που βρισκόμαστε πάντα στο πλευρό τους, αισθανόμαστε τεράστια συγκίνηση. Αυτές είναι πολύ ιερές στιγμές για τους συγγενείς. Κλαίει, κάποιος λιποθυμούν, κοιτούν επίμονα τα οστά, τα αγγίζουν, γονατίζουν μπροστά τους,

τους μιλούν μεγαλοφώνως ή ψιθυριστά. Τα φιλούν, τα εξετάζουν από πολλές γωνίες. Το μυαλό καταγράφει ανεπίπτως εικόνες. Η φαντασία προσπαθεί να ταξιδέψει στις τελευταίες μέρες, στις τελευταίες ώρες, στις τελευταίες στιγμές του σκελετού που βρίσκεται μπροστά τους", είπε ο κ. Γιωργιάδης.

Καταλήγοντας, ο κ. Γιωργιάδης εξέφρασε ευχαριστίες στα Ηνωμένα Έθνη, την Ευρωπαϊκή Ένωση και ειδικά για το συγκεκριμένο έργο στην αμερικανική Πρεσβεία και τον Πρεσβευτή που αποχωρεί από το νησί το καλοκαίρι.

Για το μέλλον

Στο δικό του χαιρετισμό ο κ. Σλίκερ είπε ότι περισσότεροι από 1.900 άνθρωποι εξακολουθούν να θεωρούνται επίσημα αγνοούμενοι, δεκαετίες μετά τα τραγικά γεγονότα της Κύπρου, ενώ σημείωσε με τη σειρά του, πως αν δεν κλείσει το κεφάλαιο του αγνοούμενου ο πόνος παραμένει. Γι' αυτό η δουλειά της ΔΕΑ είναι τόσο σημαντική, όχι μόνο για τις οικογένειες και τα θύματα, αλλά για το μέλλον του νησιού, είπε ο Αμερικανός Πρεσβευτής, εκφράζοντας ευχαριστίες σε όσους συμβάλλουν στην τεράστια αυτή προσπάθεια αλλά και τα συλλυπητήριά του, την ευγνωμοσύνη και το σεβασμό του, προς τους συγγενείς των αγνοουμένων που παραμένουν δεσμευμένοι στη διαδικασία της διερεύνησης για τόσα πολλά χρόνια.

ΠΗΓΗ - ΚΥΠΕ

Τέλος του "ψυχρού πολέμου";

Ο Μπουγιούκανιτ στα κατεχόμενα

Στα κατεχόμενα θα φθάσει την ερχόμενη εβδομάδα ο αρχηγός των τουρκικών ενόπλων δυνάμεων, στρατηγός Μπουγιούκανιτ. Σύμφωνα με το πρακτορείο ειδήσεων ANKA, η επίσκεψη Μπουγιούκανιτ σηματοδοτεί το τέλος της σύγκρουσης που αυτός είχε με τον Τουρκοκύπριο ηγέτη. Σύμφωνα με το πρακτορείο, ο ψυχρός πόλεμος ξεκίνησε, όταν μετά το σχέδιο Ανάν η τ/κ διοίκηση, καταρρίπτοντας το οδόφραγμα Λοκματζί (οδού Λήδρας) πάνω στην πράσινη γραμμή, θέλησε να ανοίξει ένα νέο σημείο διέλευσης με την ε/κ πλευρά. Τότε, οι Τούρκοι στρατιωτικοί αρμόδιοι στο νησί είχαν αντιδράσει σε αυτό. Αμέσως μετά, στο ντοκιμαντέρ "Ντουβαριμίζ", που μεταδόταν από το επίσημο τηλεοπτικό δίκτυο της "ΤΔΒΚ" BRT, οι Τούρκοι στρατιώτες είχαν χαρακτηριστεί ως "δυνάμεις κατοχής". Μετά από την εξέλιξη αυτή, το αρχηγείο του Γενικού Επιτελείου ακύρωσε τη διαπίστευση του τηλεοπτικού δικτύου BRT και του απαγόρευσε να παρακολουθεί τις στρατιωτικές δραστηριότητες. Με την παραίτηση του γενικού δ/ντή Γκιουρσάν, η κρίση τερματίστηκε και, με το διορισμό του νέου γενικού δ/ντή Αχμέτ Οκάν, δόθηκε και πάλι διαπίστευση στο τηλεοπτικό δίκτυο BRT. Σημειώνεται πάντως το γεγονός ότι ο κ. Μπουγιούκανιτ δεν ακολούθησε την τακτική των προκατόχων του οι οποίοι πραγματοποιούσαν το πρώτο τους ταξίδι στην κατεχόμενη Κύπρο.

Παράνομη επίσκεψη της Πράσινης Ροτ στα κατεχόμενα

Ευχήθηκε να έρθει η «πολιτική άνοιξη»

Την ευχή όπως "έρθει η πολιτική Άνοιξη", διέτυπωσε η συμπίροδος των Πρασίνων της Γερμανίας Κλόντια Ροτ, η οποία πραγματοποιεί παράνομη επίσκεψη στα κατεχόμενα. Η κ. Ροτ, έφθασε στην Κύπρο από το αεροδρόμιο της Τύμπου και είχε χθες διαδοχικές συναντήσεις με τον Τουρκοκύπριο ηγέτη Μεχμέτ Αλί Ταλάτ, την "πρόεδρο" της λεγόμενης βουλής Φαμίτ Εκκένουλου και τον "πρωθυπουργό" Φερντί Σαμπίτ Σονιέρ.

Όπως μεταδόθηκε από τα κατεχόμενα, στις επαφές της, η κ. Ροτ ευχήθηκε όπως "έρθει η πολιτική Άνοιξη", κατά την έκφρασή της, σημειώνοντας ότι και στη χώρα της είχαν ένα τείχος, που κατεδαφίστηκε και επανενώθηκε η πατρίδα της. Η κ. Ροτ έδωσε ένα κομμάτι του τείχους του Βερολίνου στον Τ/κ ηγέτη και του ευχήθηκε όπως και αυτός με τη σειρά

Ροτ και Ταλάτ αντάλλαξαν δώρα. Η κυρία Ροτ χάρισε στον Τ/Κ ηγέτη ένα κομμάτι από το τείχος του Βερολίνου.

του να δώσει κομμάτια του τείχους που χωρίζει την Κύπρο σε άλλες χώρες.

Ο κ. Ταλάτ αναφέρθηκε στα προβλήματα των Τ/κ και σημείωσε ότι λειτουργεί δημοκρατικά και προσπαθεί να αλλάξει την πολιτική ατμόσφαιρα.

Αναφορά έκανε και στο δημοψήφισμα για το σχέδιο Ανάν, σημειώνοντας ότι οι Τ/κ επιθυμούν λύση και επανένωση του νησιού.

"Εμείς οι Τ/κ, ως μια απομονωμένη κοινότητα, μπορεί οι τελευταίοι απομονωμένοι κάτοικοι στην Ευρώπη, προσβλέπουμε σε

μια συνολική λύση στο Κυπριακό", είπε, υπενθυμίζοντας ότι την Παρασκευή θα συναντηθεί με τον πρόεδρο της Δημοκρατίας Δημήτρη Χριστόφια.

Σημείωσε ότι "υπάρχει αλλαγή στην ελεύθερη Κύπρο που δίνει ελπίδα".